

med våra frågor. Kvällen innan besöket börjar Kicki bläddra i den broschyr från den palliativa enheten som vi fått, och nu börjar hennes frågor och oro växa i närmast explosiv hastighet. De formuleringar vi finner är minst sagt förskräckliga, sett från vårt eget perspektiv: Tydligt handlar det palliativa om *åtgärder när botande eller livsförlängande åtgärder inte kommer i fråga*; kort sagt neddrogning av döende patienter. Men varken Kicki eller jag uppfattar henne i dagsläget som det minsta döende, tvärtom, som för varje dag alltmer vital. Kanske har detta team särskilda resurser som man kan utnyttja när vården i hemmet drar ut på tiden, resonerar vi.

Morgonen därpå klingar vår dörrklocka och i rask följd dyker en sköterska och en kvinna som presenterar sig som smärtiläkare upp, strax därpå kommer vår sedan tidigare välkända distriktsköterska. Vi samlas runt Kickis dagbädd, där hon just i dag ligger trots att hon nu alltmer brukar vara på benen.

Efter den obligatoriska presentationen hamnar ordet rätt snabbt hos mig, ty den palliativa enheten tycks vilja betona att det är patienten och anhörigas önskemål som ska styra, och Kickis styrka inte alltid ligger på det verbala planet. Jag förklarar att det vi för ögonblicket finner mest angeläget är att undersökningen av tarmstoppet och den nya tumören kommer i gång, enligt tidigare planer. Jag förklarade också att den möjliga inflammatoriska bakgrunden till tarmstopp och många andra av de problem som förföljt

Kicki under behandlingstiden inte beaktats eller fått någon nämnvärd roll, och att det borde vara läge för detta nu. Vi berättade också om den senaste Heracillinkuren och dess verkan.

Min korta inledning möts av komplett tystnad från ”vårdteamet”. Uppenbarligen var detta inte alls vad man väntat sig, eller ville höra. Så småningom harklar läkaren sig, och vill börja uppdatera den medicinlista som hon fått med sig från sjukhuset - vad behöver Kicki ha just nu, vad kan sättas ut, vad finns hemma osv? Hennes behärskade förvåning tycks öka alltmer under genomgången, där hon tvingas konstatera att nästan alla de antecknade tunga medicinerna aldrig använts mer än nån enstaka gång, innan de satts ut, pga dålig effekt eller biverkningar, och att Kicki för dagen i det närmaste var medicinfri, bortsett från tillfälligt bruk vid behov av ett par receptfria preparat.

En kort stund återvände vi sedan till det i vårt tycke märkliga tumör-tarmstoppet. Vi förhörde oss om vilka prov och undersökningar som gjorts, och vilka som återstod. Det visade sig då att den undersökning som redan gjorts hade skett i samband med operationen i början av februari, då kirurgen med handen ”känt” tumören och konstaterat att den inte var förskjutbar, dvs sammanvuxen med bäckenet. Vår egen fråga var naturligtvis hur det var möjligt för specialistenhetens läkare att den 16 januari missa en tumör som fjorton dagar senare visar sig kunna orsaka tarmstopp och nu alltså vara dödlig och icke behandlingsbar. Hur

snabbt kan egentligen en tumör växa? Hur vårdslöst kan en undersökning i så fall gå till? Hade man överhuvudtaget tagit några vävnadsprover från denna nya tumör för patologisk undersökning? Vilken typ av cancer handlade det denna gång om? Osv.

Snödroppar och jäkelskap

Först efter en sådan kanonad av frågor tvingades klarspråket fram: Sjukhusets bedömning och undersökning var redan klar: Det handlade om en tumör av livmoderhalscancertyp, som var fastvuxen, inoperabel och obönhörligen framskridande. Några alternativa diagnoser fanns inte, några ytterligare undersökningar var obehövliga. Någon ytterligare behandling mot tumören var inte aktuell. Det planerade besöket hos specialistenheten för uppföljning av övrig tumörbehandling var helt obehövt, och man åtog sig att avboka detta.

Det palliativa teamets uppgift var nu att ledsaga Kicki mot livets slut, genom smärtlindring och andra åtgärder. Det gällde nu för Kicki och mig att inte längre förneka verkligheten. Vi borde glädjas åt snödropparna och åt att våren såg ut att bli tidig och vacker. När smärtorna blev alltför svåra, så skulle hon veta att det fanns hjälp.....

Kicki hade nu satt sig upp i dagbädden, skrek och snyftade. - Det är så orättvist, Jag vill inte dö, och jag tänker inte dö! Själv satt jag bredvid, med armen om

henne och viskade högt : - Tro dom inte, Lita inte på det här, Det här är inte sista ordet!

-Kanske behövde vi nån kuratorshjälp? undrade man, Jag frågade bistert om kuratorn möjligen kunde boka in en fönstervätt, men det var som jag anat, inte aktuellt.

Efter ytterligare ett par minuter ansåg dödspatrullen att uppdraget var fullgjort för denna gång och tackade för sig. Enligt deras lärobok så skulle ju vår naturliga chockreaktion börja med ett *förnekande av verkligheten*, och därefter *aggressioner*, så man ville väl komma ifrån platsen så fort som möjligt innan det började hetta till på allvar.

Det vi just hade varit med om brukar naturligtvis vara tillräckligt för att ta livet av de flesta, enligt månghundraårig woodoo-erfarenhet. Att sätta en människa att vänta på att smärtorna ska sätta in, som en signal till att slutet är nära, är synnerligen effektivt, det hade jag själv tillfälle att konstatera med min egen far många år tidigare, då han av rädsla för ökande smärtor sökte tillflykt till sjukhuset. Hans sega kropp klarade ändå flera månaders morfinförgiftning innan den slutligen packade ihop.

Dock inte så med Kicki. Hon berättade senare att just då övervägde hon en god stund om hon skulle stoppa i sig det lager av Sobril som hon samlat på sig, för att på så sätt göra pinan kort. Men livsviljan tog alltså

överhanden. Efter att ha snyftat en stund, snörvlade hon till och sa - Nej, jag tror inte på det här, jag känner mig inte döende. Nu vill jag åka och shoppa!

Och hela eftermiddagen for vi sedan runt på det stora shoppingcentrat, med rullstol, för att förse Kickis helt förändrade kropp med döljande och fräscha vårkläder. Humöret var gott, sånt här tänkte hon inte låta knäcka sig.

Ett par dagar senare hittar jag henne i sin rullstol, rivande med en hacka vid söderväggens rabatt. Det blev i själva verket snödropparna som aldrig fick uppleva någon nästa vår.
